

Peuterdans
Dingjan Peuterdansonderwijs

Dingjan Peuterdansonderwijs

FANTASIE IN BEWEGING

**Informatie - SBU
Reguliere opleiding**

Informatie reguliere opleiding peuterdans

Inhoudelijk / Randvoorwaarden

Doelgroep

Pedagogische medewerkers in de kinderopvang, ouders, dans/ yogadocenten, leerkrachten en andere geïnteresseerden die aan de gevraagde voorkennis en niveau voldoen.

Maximaal aantal deelnemers

Er kunnen maximaal vier personen aan de opleiding deelnemen. De begeleiding is persoonlijk en veelal een op een. Grotendeels zijn de lessen praktijk gericht en vinden plaats in peutergroepen op kinderdagverblijven. Uit ervaring is gebleken dat (als oefening) er maximaal 4 personen aan een dansles mee kunnen doen zonder dat de peuters teveel uit evenwicht raken. Meer volwassen in een dansles plaatsen werkt beangstigend. Praktijkoefening voor aanvang stage is echter een must om bepaalde vaardigheden te trainen onder toezicht van de trainer van de opleiding.

In de praktijklessen zullen de vier cursisten niet tegelijk meedoen. De deelnemers worden over een aantal ochtenden/ lesjes verspreid zodat een ieder een gehele les kan geven. Tevens is het belangrijk de les zo rustig mogelijk te laten verlopen met zo min mogelijk inbreuk. Emotionele veiligheid voor de peuters staat voorop.

Minimaal aantal deelnemers

Bij een of twee aanmeldingen kan de opleiding starten, echter is de prijs hoger dan bij deelname van drie of vier deelnemers.

Opbouw Opleiding

Opbouw/ omvang opleiding

De opleiding bestaat uit 13 opleidingsdagen, thuisopdrachten en een stageperiode van 9 weken, afgesloten met een theorie-examen en een diploma-uitreiking.

De opleiding start met 7 klassikale lesdagen van 7 uur, 1 klassikale ochtend van 4 uur, vervolgens 3 individuele praktijkochtenden van 3,5 uur (per 2 personen) en dan 2 klassikale terugkomdagen van 2,5 uur. Een terugkomdag vòòr aanvang van de stagetijd en een terugkomdag op de helft van de stagetijd.

Na de 1e terugkomdag start in principe de stageperiode, bestaande uit 9 weken 1,5 uur les per week. Totaal 13,5 uur verplichte lessen. Bij onvoldoende resultaat kan de stageperiode worden verlengd met 2 lesdagen van 1,5 uur. Totaal moet men dus voor 12 weken een stageplek zoeken, rekening houdend met evt. verlenging door onvoldoende resultaat, ziekte ed.

De schriftelijke eindtoets duurt 3 uur, en de diploma-uitreiking ook ongeveer 3 uur. Bij een of twee deelnemers kan naar een andere oplossing worden gekeken voor het verkrijgen van het diploma.

Voorkennis/ vooropleiding en toelatingsvoorwaarden

- Opleidingsniveau MBO3 / PM-3. HBO of GPM-4 is gewenst (inzichtelijk en leidinggevend vermogen).
- Introductie cursus peuterdans hebben gevolgd, bij voorkeur op maat en in het bezit zijn van een certificaat en het introductie cursusboek peuterdans.
- Vervolg cursus peuterdans hebben gevolgd is gewenst maar niet verplicht
- Affiniteit hebben met muziek, dans en beweging en met de doelgroep 2 tot 4 jarigen.
- Inzicht hebben in de leefwereld van kleine kinderen.
- Creatieve, open instelling zowel in gedachten als uitvoerend.
- Je volledig kunnen inleven in de wereld van het kleine kind en “rollen durven dansen”, geen schaamte hebben om van alles uit te beelden.
- Ervaring met groepen kleine kinderen is een pre.
- Kennis hebben van en open staan voor uiteenlopende muziek.
- Met muziek kunnen werken via de pc, mobiel, Ipad of Ipod middels Itunes of Spotify oid.
- Bereidheid tot het volgen van een lesmethode met de daarbij behorende regels.
- Heldere beheersing van de Nederlandse taal zowel mondeling als op schrift.
- Administratief goed onderlegd zijn; kennis hebben van Outlook en Internet
- In bezit zijn van een bruikbaar e-mailadres en goed kunnen werken met bijlagen en tekstverwerkingsprogramma's (Word).
- Men moet goed bereikbaar zijn. Dagelijks email-check en in bezit zijn van een mobiel/ WhatsApp.
- Kunnen werken met www.wetransfer.nl voor foto's en films.

Locatie / vorm

De opleiding wordt aangeboden vanuit Rotterdam via open inschrijvingen.

Start in september en lopende tot mei jaar daarop. Duur ongeveer 9 maanden met 1 les/ stagedag per week, uitgezonderd de vakanties en een deel van de decembermaand.

Studie belastinguren

Totaal

200 uur

Lessuren/ contacturen docent:

Totaal 72 uur

Daarvan zijn:

36 lessuren theorie

14 lessuren Praktijk

16 uur klassikale intervisie en supervisie

3 uur schriftelijke eindtoets

3 uur diploma uitreiking

Stage praktijklessuren:

Totaal 13,5 uur

13,5 uur verspreid over 9 weken

(1,5 uur per week, 2 maal 45 minuten lesgeven aan peuters)

Stage huiswerkuren

Totaal **39,5 uur**

- Voorbereiden dansles
- Maken van stage- en evaluatieverslagen/ reacties erop
- films overzetten na gegeven les, via email supervisie

Thuisopdrachten theorie/ praktijk:

Totaal **75 uur**

Daarvan zijn:

50 uur 'theorie' en aanverwante zaken:

- Theorieopdrachten maken van 4 danslessen/ dansthema's en werkplan
- Zelfstudie uit lesboeken
- Zoeken, verzamelen en beluisteren van muziek, maken van muzieklijsten
- Leren stof schriftelijke eindtoets
- Reacties op opdrachten per mail

25 uur praktijk:

- Voorbereiden van dansles voor lesdagen/ praktijkdagen
- Maken en uitzoeken bewegingen en attributen voor lesjes

Werkvormen

Klassikaal 60% (7 volle lesdagen en 2 terugkommiddagen)

Individueel 40 % (3 praktijkochtenden en 9 stagedagen/ 1,5 uur per ochtend)

Klassikaal

10 van de 13 lesdagen zijn klassikaal. 7 volledige lesdagen en een halve lesdag, waar theorie met praktijk wordt afgewisseld, Daarnaast zijn er nog 2 terugkommiddagen waarin allerlei problematiek wordt besproken en uitgewisseld; klassikale intervisie. Resterend zijn de 3 praktijkdagen welke individueel zijn, supervisie.

Klassikaal/ Intervisie

Er zijn twee terugkomdagen. Eenmaal voor de start van de stageperiode en als afsluiting van de lesdagen, en een terugkomdag op de helft van de stageperiode.

Op de 1^e terugkomdag (deze heet zo omdat deze plaats vindt na de praktijkdagen waarop de groep niet meer klassikaal bezig is en elkaar niet meer gezien heeft gedurende een maand) delen de cursisten de les ervaringen van de praktijkdagen en nemen we alle punten door betreffende de stage. Op de 2^e terugkomdag tijdens de stage, worden stage-ervaringen uitgewisseld en problemen besproken die men is tegen gekomen tijdens de stage.

Individueel

Op de zogenaamde 3 praktijkdagen, zal men 3 ochtenden lesgeven samen met nog een cursist. Dit zijn danslessen van 2 maal 45 minuten aan 2 groepjes peuters, waarin de twee cursisten om de beurt 45 minuten lesgeven. De ander kijkt en noteert haar bevindingen. De gegeven les wordt aan het einde van de peuterdansochtend per persoon besproken. Supervisie.

Individueel/ Opdrachten/ verslagen/ films

Thuisopdrachten worden via mail aangeleverd en persoonlijk beantwoord. Deels worden ze ook praktisch uitgevoerd tijdens de volgende lesdagen. Ook verslagen van de stagelesdagen gaan via de mail en de films per post. Bij onvoldoende reactie en uitvoering dient men de opdracht, verslag en/ of film te verbeteren en aan te vullen, overnieuw te maken en nogmaals aan te leveren. Voor elke opdracht staat een uiterste inleverdatum.

Onderdelen

Theorielessen	25%
Praktijklessen	35%
Intervisie	15%
Supervisie	25%

Globale Leerinhoud/ lesprogramma

Inhoud opleiding Dingjan Peuterdansonderwijs

In de opleiding tot peuterdansdocent worden de deelnemers volgens de lesmethode van Yvonne Dingjan opgeleid tot peuterdansdocent in de kinderopvang. Zij leren dansles geven aan peuters, de doelgroep van 2 tot 4 jarigen. In de opleiding ligt de nadruk op het gebruik van fantasie in verhaalvorming en de fysieke uitvoering ervan. De keuze van muziek en attributen speelt een grote rol in het vervolmaken van de danslessen.

Doelstelling: de deelnemers zullen door middel van fantasievolle dansverhalen de peuters aan spreken in hun taal en beleveniswereld. Fantasie bevordert het associatieve denkvermogen, het denken in het algemeen, de taal....en de beweging. De ingang bij peuters zit in de beweging. De peuter zal zich erkend en aangesproken voelen waardoor hij/ zij met heel zijn wezen op kan gaan in beweging en muziekbeleving. Door de peuter uit te dagen op het motorische, emotionele en sociale vlak, wordt bijgedragen tot een evenwichtig en gezonde ontwikkeling van het jonge kind.

THEORIE en aanverwante zaken

- Introductie Dingjan Peuterdansonderwijs / lesmethode
- Fantasie aanboren, uitleg en gebruik van creatieve denkmethoden om tot fantasievolle dansverhalen te komen
- Fantasieopdrachten
- Gebruik van attributen, wanneer, hoe en waarom
- Opbouw van een dansles; onderdelen, doel en beweging
- Noteren van een dansles; dansnotitie en muzieklijst
- Dynamiek van een dansles
- Aandachtspunten en voorwaarden voor een goede peuterdansles
- Wat is de rol van de pedagogische medewerkster in de les
- Houding, stem, mimiek, inzet en durf
- Improvisatietalent ontwikkelen
- Ruimtegebruik
- Beeldende taal en rolwisseling, wanneer en hoe toe te passen in de les
- Muzieksoorten en techniek; afspeellijsten maken, gebruik van mobiel/ MP3 speler/ iPod/ laptop/ Spotify of andere muziekprogramma's
- Beluisteren van diverse muzieksoorten en volume. Wat is geschikt voor peuterdans. Hoe muziek en verhaal elkaar wederzijds kunnen beïnvloeden
- Bekijken van filmmateriaal van specifieke dansthema's (Sinterklaas/ kerst o.a.)
- Maken van totaal 4 dansverhalen/ muzieklijsten als thuisopdracht, bespreking en oefening verspreidt over de 12 lesdagen
- Hoe omgaan met "problematische kinderen" in de les
- Inzicht in gedrag/ reacties van kinderen; hoe respectvol les te geven/ peuters te stimuleren en de peuter in zijn waarde te laten en in zijn eigen tempo de les te laten volgen
- Maken van een danswerkplan als huiswerkopdracht, aangepast aan de situatie van het stageadres (zie hieronder verder benoemd)
- Onderdeel van danswerkplan is hoe evaluaties afnemen met leidinggevend en pedagogische medewerkers
- Een lesochtend peuteryoga. Hoe de lesmethode te vertalen naar peuteryoga.
- Docentschap en feedback
- Zakelijke kant, maken van facturen/ overeenkomsten, belasting zaken bij opzetten van eigen dansbedrijf

PRAKTIJK

- Bewegingsopdrachten in de les
- Omzetten van dansverhaal naar beweging
- Observeren en meedoen met trainer in peuterdanslessen, vervolgens ook deels zelf lesgeven (15 min) aan de peuters. In de praktijkdagen gaat men een hele dansles geven van 45 min.
- Een ochtend meedraaien in een peuteryogales.
- Huiswerkopdrachten (lesjes maken) uitvoeren op de lesdagen; elkaar dansles geven en oefenen.
- Organisatie uitvoering dansles / ruimte gebruik en dynamiek

STAGE

- De cursist geeft 2 x 45 minuten achtereenvolgende les, gedurende 9 weken op een voor de cursist onbekend kinderdagverblijf in eigen woonplaats; zowel de locatie, de pedagogische medewerkers die mee doen in je les, de locatiemanager als de peuters zijn onbekend.
- Tijdens de stage 3 maal een evaluatie afnemen met de leidinggevende en/ of stagebegeleiders
- Totaal in 3 dansthema's les geven, 3 weken per thema. Dit zijn pure praktijklessen, beoordeeld door verslaggeving per mail en films per www.wetransfer.com en per post

WEKELIJKE HUISWERKOPDRACHTEN

- Het maken van totaal 4 dansthema's met bijbehorende muzieklijsten. 3 van de 4 thema's worden gebruikt in de stagetijd. Veelal hangen de thema's samen met VVE thema's. Alle dansthema's zijn afgerond en klaar voor aanvang van de stage
- Lesboeken doornemen
- Een werkplan (afgerond voor aanvang stage)
- Fysiek oefenen van een dansles in de juiste lesvolgorde en tijd
- Verzamelen van muziek en attributen

TERUGKOMDAGEN

- 1^e terugkomdag is voor aanvang van de stageperiode. Een klassikale bijeenkomst waarin alle ervaringen van de praktijkdagen en punten van de stage worden besproken.
- 2^e terugkomdag is op de helft van de stageperiode. Een klassikale bijeenkomst om ervaringen en eventuele moeilijkheden van de stage te bespreken en uit te wisselen.

DANSWERKPLAN

De deelnemers moeten een danswerkplan maken voor een langere periode, gemiddeld voor 3 maanden/ 12 weken, 4 dansthema's.

Hierin staan genoemd:

- De beginsituatie van de lesgroep
- De doelstellingen, wat peuters over een bepaalde periode kunnen uitvoeren
- Leerinhoud
- Werkvormen en leeractiviteiten
- Interne organisatie
- Leermiddelen
- Evaluatiepunten
- Dansnotities per dansthema
- Muzieklijst per dansthema

Uitwerking leerinhoud

Aan de hand van de pedagogische thema's word de leerinhoud hier verder uitgewerkt.

Pedagogische thema's

De lesmethode in de opleiding vind nauw aansluiting met de volgende Pedagogische thema's, die verwoord zijn in het pedagogische kader. Zie boek Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar van Elly Singer en Loes Kleerekoper (2009)

- **Veiligheid en welbevinden**
- **Leren en ontwikkelen**
- **Zorg om ontwikkeling en gedrag**
- **Pedagogische doelen (competenties kinderen en waarde kinderopvang)**
- **Steunen en stimuleren van spel en activiteiten**
- **Omgaan met diversiteit**

PEDAGOGISCHE THEMA

Veiligheid en welbevinden

Goede en vertrouwde relaties tussen pedagogisch medewerker en kind, tussen pedagogisch medewerker en ouders en tussen kinderen onderling geven het kind een veilig gevoel. Vaste pedagogisch medewerkers die meedansen heeft een stimulerende uitwerking op kinderen in deelname en geeft veiligheid. Duidelijke grenzen en rituelen dragen daaraan bij, net als een veilige speelomgeving. In de Dingjan lesmethode heeft elke les een zelfde op- en afbouw, dit biedt herkenning en voelt veilig. Herhaling, rituelen en het uitwisselen van ervaringen en emoties, het verwerken van indrukken, krijgen bij de peuters ook de aandacht. Dit geeft erkenning aan een kind.

PEDAGOGISCHE THEMA

Leren en ontwikkelen

Spelen, kijken en imiteren, uitproberen en ontdekken: het zijn allemaal manieren voor een peuter om te leren. Peuterdans biedt hiervoor ruim de gelegenheid. De basis van bewegen is imitatie. Met imiteren geeft de peuter aan dat hij leert en snapt wat hij ziet en ervaart. Peuters imiteren de dansdocent, die in haar dansthema, situaties, gevoelens, woorden en begrippen op zodanige wijze uitbeeldt dat ze aansluiten op de beleveniswereld van de peuter. Door herhaling van de woorden, bewegingen en de lessen zelf, worden de peuters aangesproken op het zich herinneren. Hoe meer ze zelf kunnen, hoe serieuzer de docent ze neemt, hoe meer zelfvertrouwen de peuter hier uit haalt, wat bevorderlijk is voor het leerproces. Pedagogisch medewerkers hebben de verantwoordelijke rol daarbij te helpen, woorden te geven aan ervaringen en te variëren in spelvormen.

PEDAGOGISCHE THEMA

Zorg om ontwikkeling en gedrag

Niet alle kinderen doen meteen even vrolijk mee aan een peuterdansles. Aan het gedrag, reactie en deelname valt veel af te lezen. Soms is er duidelijk sprake van een afwijkend gedrag. Het is van groot belang juist deze kinderen in hun eigen tempo en kunnen deel te laten nemen aan de les. Natuurlijk worden ze wel gestimuleerd om mee te doen maar op een aangepaste manier volgens de Dingjan Lesmethode; met fantasie, dus op niveau van de peuter en respect. Het is van essentieel belang dat zowel de dansdocente als de pedagogisch medewerkers daar adequaat mee kunnen omgaan. Zie verder onder het pedagogisch thema Omgaan met Diversiteit.

PEDAGOGISCHE THEMA

Pedagogische doelen (competenties van kinderen en waarde kinderopvang)

Kindercentra zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van belangrijke competenties, zowel waar het gaat om kennis en vaardigheden, als op het gebied van emoties en sociale omgang. In de Dingjan Peuterdans lesmethode komen al deze punten aanbod.

Kennis: ze leren nieuwe woorden en dit ook in samenhang. De samenhang zorgt voor *inzicht* in nieuwe situaties die worden na gespeeld in de dansthema's. Door de herhaling gaan ze dingen onthouden en ontstaat kennis.

Vaardigheden: door het dansante karakter van een peuterdansles, leren ze nieuwe bewegingen en worden ze lichamelijk uitgedaagd.

Sociale omgang: ze dansen samen in een groep, je houdt rekening met elkaar.

Emoties: emotioneel kunnen kinderen zich heerlijk in de dansles uiten vooral ook omdat de taal op die leeftijd nog te kort schiet.

De volgende competenties komen aanbod in peuterdans:

Emotionele competenties. IK MAG ER ZIJN.

Sociale competenties. WIJ DOEN HET SAMEN.

Motorische en zintuiglijke competenties. IK KAN HET ZELF, HET LUKT ME.

Cognitieve competenties. IK VOEL, DENK EN ONTDEK

Taal en communicatieve competenties. LUISTER, IK KAN HET ZELF ZEGGEN.

Morele competenties. KIJK, IK BEN EEN LIEF EN GOED KIND.

Expressieve en beeldende competenties. IK KAN DANSEN, ZINGEN EN IETS MAKEN.

Hieruit ontstaat zelfvertrouwen.

PEDAGOGISCHE THEMA

Steunen en stimuleren van spel en activiteiten

Iedere situatie is voor (jonge) kinderen een leersituatie, zo ook een peuterdansles. De dansdocente en de pedagogisch medewerkers kunnen het leren stimuleren door aan te sluiten bij spontaan spel, leerkansen te grijpen en te creëren. Door een ruimte binnen een kinderdagverblijf in te richten voor peuterdans schep je de gelegenheid, een kans waarbinnen peuters kunnen spelen en leren.

Peuterdans is kijken, imiteren, herhalen, ontdekken en uitproberen. Het doel is om bij de peuters reacties te ontlokken in woorden, gebaren, bewegingen en spel. Een peuterdansles is dan ook dynamisch van opbouw: actie en expressie worden afgewisseld met rust en reflectiemomenten. Zowel sociaal als individueel wordt de peuter gestimuleerd in peuterdans. Het is een groepsgebeuren maar hij kan in eigen tempo deelnemen.

PEDAGOGISCHE THEMA

Omgaan met diversiteit

Individuele verschillen tussen de peuters zijn vaak groot en mogen bestaan. In de les wordt rekening gehouden met de verschillen tussen jongens en meisjes, culturele verschillen, en kinderen met een beperking. Angstige, huilende, verlegen en juist drukke kinderen, allemaal krijgen ze een plekje binnen de les. Iedereen mag in zijn eigen tempo wennen aan de peuterdansles. De peuter mag de tijd nemen zijn lijf te ontdekken en te voelen. De dansdocente en de pedagogisch medewerkers hebben respect voor verschillen tussen mensen. Ze leren kinderen positief om te gaan met verschillen in leeftijd, sekse en sociaal-culturele achtergrond.

Beoordeling

De beoordeling gaat over de volgende punten;

1. Fantasiegebruik (2x)
2. Muziekgebruik
3. Attributen
4. Notitie peuterdansles
5. Motivatie/ Werkhouding
6. Verslaggeving
7. Werkplan
8. Praktijk/ stage (2x)
9. Schriftelijke eindtoets

Punt 1 t/m 4 worden per gemaakt thema getoetst, gedurende de gehele opleiding. Totaal worden er 4 thema's gemaakt. Het gemiddelde komt op de eindlijst.

Punt 5 Motivatie/ werkhouding hangt samen met het op tijd inleveren van opdrachten, inzet in de les zelf, en de totale motivatie voor de opleiding.

Punt 6 Verslaggeving, zowel van de lessen als de evaluatiegesprekken, wordt tijdens de stageperiode getoetst. De deelnemer moet zich houden aan een aantal punten waarover ze elke week verslag moeten leveren.

Punt 7 Het werkplan is een eenmalige uitgebreide opdracht, waarvan de 4 dansthema's een onderdeel zijn.

Punt 8 Is de uitslag van alle filmpjes en verslagen met als eindbeoordeling de laatste film van de praktijklessen.

Punt 9 spreekt voor zich.

Totaal zijn er 9 items waarover beoordeeld wordt, waarvan er 2 punten dubbel tellen, namelijk Fantasiegebruik(1) en de praktijk(8). Deze wegen zwaarder. Het totaal aantal punten over deze 9 items worden opgeteld (punt 1 en 8 dus tweemaal). Het eindtotaal wordt dan door 11 gedeeld, en dit gemiddelde moet boven een 5,5 uitkomen, wilt men geslaagd zijn.

Diploma

Bij voldoende resultaat ontvangt de deelnemer een diploma van Dingjan Peuterdansonderwijs

Herkansing

Herkansing gebeurt voortdurend met opdrachten tijdens de opleiding d.m.v. reactie op het geleverde werk. Er is echter een grens aan verbetering van opdrachten. Men kan tot 3 keer toe wijzigingen en verbeteringen aan brengen. Daarna wordt de opdracht/ les beoordeeld op bovenstaande punten.

Tijdens de opleiding wordt al snel duidelijk of iemand geschikt is voor peuterdansdocentschap. In geval van onvoldoende resultaat na herhaaldelijke begeleiding, gesprekken en herkansing, wordt geadviseerd de opleiding te staken. De begeleiding kost namelijk erg veel tijd, is namelijk veelal 1 op 1, en als dit niet voldoende resultaat oplevert is dit zonde van de tijd van de begeleiders.

Uit de schriftelijke eindtoets moet blijken of de kennis juist is opgenomen.

Hiervoor krijgt men geen herkansing of er moet een gegronde reden zijn voor het slechte eindresultaat. Men heeft voldoende de tijd gehad om de kennis in zich op te nemen. In de praktijk/ stagetijd, kan men bij onvoldoende resultaat meerdere lesjes geven en vervolgens weer een eindfilm opsturen ter beoordeling.

Iemand kan uiteindelijk zakken met een totaal aan onvoldoende eindresultaat (zie berekening bij beoordeling) en de opleiding eventueel opnieuw doen. Echter zal dit vaak geen verrassing zijn en heeft de kandidaat laten zien dat hij/ zij niet genoeg kwaliteit, inzet, talent of inzicht in huis heeft om peuterdansdocent te worden en heeft het nogmaals volgen van de opleiding weinig zin.

Alleen in geval van bijzondere omstandigheden, als ziekte of ongeval kan men bepaalde gedeelten van de opleiding opnieuw doen. Op wat voor manier en of dit wel al dan niet financiële gevolgen heeft, gaat in overleg.